

COOLIDGE IN KRIZA V PREMOGOVNI INDUSTRIJI

Poslanica predsednika Coolidge ne bo zahtevala akcije glede antracitne stavke. — Zahtevala bo le sprejem priporočil premogovne komisije. — Ta poročila vključujejo arbitracijo. — Mehki premog v New Yorku stane \$19 tona.

WASHINGTON, D. C., 6. novembra. — V svojem sporočilu na kongres, glede katerega se je posvetoval z novo izvoljenim speakerjem Longworthom, ne bo naprosil predsednik Coolidge za drastično akcijo, ki naj bi končala sedanjo stavko v antracitnih premogovnih poljih. Tudi ne bo priporočil kongresu nobene revolucionarne zakonodaje glede stavk v splošnem. Del svojega sporočila pa bo vendar posvetil premogovnemu problemu ter bo predlagal sprejem nekaterih priporočil, katera je objavila pred dvema leti zvezna premogovna komisija.

Bistvena točka teh priporočil je bila, da se pospeši ustvarjanje posebne komisije za pospeševanje sprave in arbitracije, kadar bi ne mogli delodajalci in delavci mirnim potom uravnati svojih medsebojnih težkoč.

Soglasno z onimi, ki poznajo predsednikovo stališče, je to vse, kar namerava storiti glede premogarske stavke. Vsak daljši pritisk mraza bi seveda prisilil predsednika, da vprižori nadaljno akcijo. V sedanjem času pa zavzema stališče neumešavanja v premogarsko stavko, ker je prepričan, da bo ustvarjeno javno razpoloženje za zakonodajo, ki bo onemogočila stavke v industrijah, proizvajajočih življensko potrebščine.

Predsednik Coolidge nima nobenega namena priporočiti v svoji poslanici kake radikalne zakonodaje. Pečal se bo z obdačenjem, farmersko zakonodajo, konsolidiranjem železnic in poleg tega bo tudi priporočil sprejem protokola za svetovno razsodišče.

ROCHESTER, N. Y., 6. novembra. — Čeprav priznava, da je dejanska intervencija predsednika v sedanji antracitni stavki postavno nemogoča, je poslal kongresnik Jacobstein v Belo hišo naslednjo brzojavko:

— Položaj glede trdega premoga je dosti resen, da opraviči intervencijo. Zakaj ne ponuditi službe posredovalca tajniku Herbert C. Hooverju?

WILKESBARRE, Pa., 6. novembra. — V nekem govoru, katerega je imel pred več kot 10.000 ljudmi v Nanticoke, je naprti John L. Lewis, predsednik United Mine Workers of America, delodajalcem vso krivdo radi stavke v antracitni industriji. Izjavil je, da nimajo premogarji nobenega užitka od stavk in da imajo rajši mir, da pa so bili prisiljeni uveljaviti prekinjenje obratovanja radi stališča, katero so zavzeli delodajalci, da na ta način zavarujejo svoje pravice.

Obisk Lewisa se je vršil o priliki splošnega praznika v Nanticoke. Vse prodajalne so bile zaprte in pred sestankom se je vršila poulična parada, katere se je udeležilo 5000 ljudi. Predsednik premogarjev je govoril v državnem gledališču, ki je bilo zvezano s povečalnimi pripravami s tremi drugimi gledališči, ki so bila tudi natlačena polna. Nadaljnji tisoči ljudi pa so poslušali govor na cestah, tudi s pomočjo istih priprav.

Nobene izpremembe ni bilo v stališču delodajalcev, nobene izpremembe v njih duhu odpora in nobene izpremembe v njih politiki, da vzamejo vse, a ne dajo ničesar, — je izjavil.

Se vedno kažejo presenetljivo doslednost, da ignorirajo krepot ter jemljejo iz industrije v enem letu več kot so mogli prej vzeti v več letih.

Lewis je ugotovil, da je imel pred kratkim konferenco z W. Inglisom, predsednikom Glen Alden Coal Company ter načelnikom podkomiteja antracitnih delodajalcev, katerima je povedal vse te stvari. Ni pa hotel povedati, kdaj se je vršila konferenca ali če je bila določena vnaprej.

Angleški državnik o zadregah Francije

Baldwin pravi, da ima Francija v Siriji neizmerno težavno nalogo. Ozmerjal je Sofijo in Atene. — Pečal se je s potrebo Lige narodov ter govoril upapolno glede svetovnega miru.

LONDON, Anglija, 6. nov. — Ministrski predsednik Baldwin, ki je imel včeraj zvečer nagovor na velikem političnem zborovanju v Aberden, je govoril upapolno glede izgledov trajnega miru v Evropi kot posledice dogovorov, sklenjenih v Locarno. Ozmerjal je Grško in Bolgarsko radi njih zadnjega ravnanja ter ni hotel izreči sodbe nad Francijo radi njene obnašanja v Siriji. "Vspričo naših lastnih nepopolnosti", s čemur je mislil reči, da ni Anglija niti za las boljša, kadar je treba zavarovati njene interese.

Pogodbe podpisane v Parizu, niso bile pogodbe, katere dikтира zmaga premaganemu, — je rekel Baldwin. — Skozi sedem let vie, prehodnega stanja, ki ni bil ne mir, ne vojna, smo mi vsi iskali sredstev, da dovedemo narode Evrope do splošne uravnave. Prepričan sem, da bo konferenca v Locarno, če bo odobrena, proizvedla mir v zapadni Evropi ter pokazala ostali Evropi pot, po kateri je mogoče doseči mir.

Če bomo mogli enkrat izpremeniti Ren iz meje polne pretenj v miroljubno pot, bomo preosnovali življenje Evrope za to in za bodočo generacijo.

Potreba Lige narodov je bila jasno dokazana v preteklih petdesetih letih. Dva naroda, Grška in Bolgarska, ki sta člana Lige in sta obljubila, da se ne bosta poslužila vojne, sta sed dala zavesti od strasti. Strop Lige narodov je bil takoj spravljen v tek in obe deželi sta bili dovedeni do spoznanja, kot morajo spoznati vse druge dežele, da ni vojna le lokalna, temveč da je vsak ki moti mir Evrope, v še tako oddaljenem kotoku kontinenta, sovražnik civilizacije in cele Evrope.

Ne le na Balkanu, temveč celo preko meja Evrope obstajajo deli sveta, kjer se je čutilo vznemirjenost. Obstajajo kritiki Lige narodov, ki opozarjajo na kontrast med hitro akcijo Lige, ki je bila ravnogav vprižorjena ter hočijo prav tako naglo akcijo tudi v drugih smereh.

Zapazil sem v nekaterih krogih zahtevo, naj sumarično obsodim obnašanje naših zaveznikov v njih mandatnih ozemljih. Naše karanje bi moralo biti omiljeno s spomini na naše lastne nedostanke ter polnim upoštevanjem težav, katere naklada velikim silam sistem mandatov. Ne smemo biti prvi, da mečemo kamenje na one, ki so se pri izvršenju neizmerno težke naloge izpodtaknili tekom svojih naporov.

Pozor čitatelji!

Vsem onim, ki niso do 20. oktobra obnovili naročnine, smo poslali opomine za obnovitev naročnine. Rojake prosimo, naj to vpoštevajo. Onemuki naročnine ne bo obnovil, bomo prisljeni listi ustaviti. Vemo, da ne vladajo v Ameriki take delavske razmere, ki bi si jih rojaki želeli in zato potrpiamo, kolikor moremo. Brezplačno pa ne moremo lista nikomur pošiljati.

Uprava "Glasa Naroda".

Različna mnenja glede očeta-morilca

Mnenje glede zdravnika, ki je spravljal s sveta zvočnega hčerko, je zelo različno. — Skrajno težko je dobiti porotnike za to obravnavo.

LITTLETON, Colo., 6. nov. — Po večerašnjih brezupnih poskusih bo sedaj še nadalje skušali najti dvanajst porotnikov, ki bodo pripravljani lotiti se brez pred-sodkov slučaja dr. Harold Blazerja, ki je, kakor znano, obtožen, da je s pomočjo kloroforma spravljal s sveta svojo dva in trideset let staro hčer Hazel.

Hazel je bila rojena kot normalen otrok. Kmalu pa je zbolela na otroški paralizni. Dočim se je nje telo sorazmerno razvijalo, je zaostala rast nog in rok, in vsled tega je bila v starosti, ko je človek ponavadi telesno razviti, brez nog in rok. Razvitega je bila gluhonema in brez razuma. Njena mati jo je negovala noč in dan ter morala vsled tega sama v prani grob. Devetdeset funtov težko bitje, ki ni imelo ničesar človeškega na sebi, je bilo treba dvigati in prenašati. Dajalo je od sebe čudne glasove, katere je razumel le oče. Vsled tega je sklenil, da jo brez bolečin oprosti tega življenja. Imel je baje namen izvršiti takoj nato samomor, a je to namero opustil.

Glavni zagovornik Mowry je izjavil, da ni mogoče v tem slučaju vzdržati obtožbe radi umora. Ki pride v poštev, če razumemo človeka namenoma umoriti drugo razumno bitje. Hazel pa ni bila razumno človeško bitje. Obtoženi bo zaslišan kot prič. On bo skušal dokazati, da je bil njegov čin dejanje usmiljenja. Ljubezni.

Kako težko je dobiti porotnike, je razvidno iz dveh slučajev. Neki Carl Medsker je izjavil, da se je že dvajset let zavzemal za to, da se brez bolečin spravi s sveta umobolne in druge manjvredne ljudi. Neki Wingfield pa je rekel, da ima že 15 let predsodke proti zdravnikom in njih vedi. Ta dva in številni drugi so bili odklonjeni kot porotniki.

Proces je vzbudil po vsej deželi veliko pozornost. Povpraševanje pri oddilnih ljudeh je pokazalo naslednje zanimive nazore:

Dr. Menas Gregory, psihiater Bellevue bolnice: — Teoretično bi bilo mogoče opravičiti to dejanje. Pri tem pa pridejo v poštev številne praktične težkoče. Kdo more in kako naj se odloči, če naj kak nesrečnež živi ali ne?

Maks Steiner, odvornik: — Ne mislim, da je usmrčenje pod kakršnimkoli pogojem opravičljivo.

Sodnik John Ford: — Dočim bo mogoče hladnokrvno modroslovsko mišljenje bodočnosti predpisovalo postavno smrt za neozdravljive pohablence, smatramo danes človeško življenje, ne glede na stopnjo pohabljenosti, še vedno svetim. Ne mogel bi v sedanjem času priporočiti takega postopanja.

Dr. Cowles: — Če je dete v tako brezupnem stanju, je povsem naravno, da mislijo stariši na to, da prerežijo nadaljno življenje, da mu prihranijo nesrečo in bol. Ne bilo pa bi primerno ustvariti tak precedenčni slučaj.

Ameriški zrakoplovci usmrtili 23 Maročanov.

FEZ, Severna Afrika, 5. nov. — Ameriški letalci, ki so v francoski službi, so danes izvršili dvanajst bombnih napadov na riške postojanke. Ubili so 23 Maročanov, dosti so jih pa ranili.

Sirski vstaši resno ogrožajo Damask

Francisci se bore proti sovražniku izven Damaska. — Vstaške tolpe pritiskajo na glavno mesto Sirije od juga. Pretnja Druzov je zelo vznemirila prebivalce. Painleve je ustavil debato glede Sirije.

PARIZ, Francija 6. novembra. Obenem z navidezno dobro utemeljenim poročilom, da bo senator Henri de Jouvenel, urednik lista "Matin", imenovan visokim komisarjem v Siriji ter stopil na mesto generala Sarrailla, je došla včeraj popoldne brzojavka, ki kaže položaj v mandatnem ozemlju še bolj navarnim kot pa je bil sedaj. Tekom pretekle noči so se vršili boji na zunanjih robovih Damaska. Edini uspeh, ki je postal znan v Parizu, je obvestilo, da niso vstaši prodrli v mesto.

Nadaljno sporočilo pa ugotavlja, da je bil dinamitiran neki železniški most ravno izven Damaska.

Neka mohamedanska organizacija razširja pozive na celi mohamedanski svet, naj pomaga Siriji, ki se hoče otresti jarma mandata. Ti pozivi, razposlani iz Dehlja, praviyo med drugim:

— V imenu mohamedanskih Indijcev vas prosimo, da delujete v naš prilog po celem Egiptu, v namenu, da pomagata našim bratom v Siriji. Pomagajte jim na uspešen način z denarjem in energičnimi protesti proti mandatom, ki obrodile trpke sadeže. Edoledno enotnost mohamedancev in Orienta je zmoezna napraviti konec okrutni navedladi te vrste.

Poročevalec lista "Liberte" v Kajiri pravi:

— Soglasno z novicami iz Damaska danes zjutraj je postal položaj tekom zadnjih 24 ur neizmerno slabši. Bakri, načelnik vstašev, ki se je proglasil predsednikom sirske republike ter ustanovil svoj glavni stan v Homs, je prepričan, da je sam dosti močan, da poskusi nov naskok na Damask. Petnajst milj južno od mesta je koncentriral 4000 mož, ki čakajo v družbi Druzov le na povelje za napad.

Kljub temu pa ne bo nikak presenetilen napad. Sveže francoske čete so dospele v Damask ter postavljajo močne obrambe. Barikade s strojnimi puškami so bile postavljene na vseh dohodih v mesto.

PARIZ, Francija 6. novembra. Kot človek, ki hodi po vrvi v močnem vetru, nagibajo se sedaj na to, sedaj na ono stran, tako je preživel tudi ministrski predsednik Painleve včeraj v poslanski zbornici nov vihar.

Debatiralo se je o Siriji. Nacionalisti sa zahtevali polno razpravo vseh tamosnjih dogodkov. — vzrok vstaje Džebel Druzov, vzrok izjalovljenja ekspedicije generala Michaud in celo poenjanje generala Sarrailla. Komunisti na drugi strani zbornice so hoteli vedeti isto in razvitega še, kaj ima Francija sploh opraviti v Siriji. Zahtevali so, naj proglasi ministrski predsednik Sircem mir ter jih pusti, da vladajo samim sebi.

Pred prčetkom seje pa so socialisti sklenili podpirati vlado v zahtevi, da se odgodi debato glede položaja v Siriji na čas po povratku generala Sarrailla. Ta predlog je bil konečno sprejet v glavnem vsled prizadevanj zunanjega ministra Brianda.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
ZDRUŽENIH DRŽAVAH
'GLAS NARODA' NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V

POSKUŠEN ATENTAT NA MIN. PRED. MUSSOLINIJA

Prejšnji socijalistični poslanec je bil zasačen v trenutku, ko je nameril puško na Mussolinija. Štirje možje so bili aretirani. — Avtomobil je bil pripravljen za beg atentatorja. — Mussolini je posvaril množico, ki je štela 100.000 ljudi, pred represalijami.

RIM, Italija, 7. novembra. — Včeraj je bila razkrita zarota, koje namen je bil ustreliti ministrskega predsednika Mussolinija tekom njegovega govora na Dan premirja.

Ministrski predsednik se mora zahvaliti za svoje življenje le pozornosti upravitelja hotela Dragoni, kojega okna leže nasproti palači Chigi ter hitri intervenciji policije, ki je aretirala nekega bivšega člana italijanskega parlamenta. Ta je imel namerjeno puško na balkonu, na katerem je nastopil Mussolini le par trenutkov pozneje.

Aretirani bivši poslanik je Tito Zanitoni, član unitarske socijalistične stranke, ki je prišel v poslansko zbornico leta 1921. Našli so tudi dober avtomobil, v katerem je hotel zarotnik pobegniti, kakorhitro bi ustrelil Mussolinija. Policija je aretirala šoferja.

Pozneje je aretirala policija v Turinu tudi vpo-kojenega generala Luigija Capella, enega vodilnih duhov prostozidarskega gibanja proti fašizmu. — Čeprav ni njegova soudeležba pri zaroti še jasna, trde, da je bil pripravljen na beg proti francoski meji.

Včeraj zvečer je bil aretiran tudi Zanitonijev privatni tajnik, neki Quaglia. On se je pred kratkim vrnil iz Francije, kjer je obiskoval proti-fašistovske kroge. Najel je sobo v hotelu Dragoni, ki se nahaja nasproti palače Chigi. Zelo vztrajno je zahteval sobo nasproti balkona, raz katerega govoril Mussolini pri vseh večjih prilikah. Ta zahteva je vzbudila pozornost upravitelja hotela, ki je poznal protifašistovski rekord prejšnjega poslanca. Upravitelj je obvestil policijo in slednja je nato vdrla v sobo poslanca, katerega je presenetila z vojaško puško v roki, namerjeno na mesto, kjer bi se moral vsak trenutek pojaviti Mussolini.

Kakorhitro so bili dokazi zarote proti življenju Mussolinija v rokah oblasti, je odredila vlada takojšnje zasedenje vseh prostozidarskih lož po vsej Italiji. Vlada je tudi odredila takojšnjo razpust unitarske socijalistične stranke, kateri je pripadal Zaniboni ter ukinila izdajo oficijelnega organa te stranke, lista Giustizia.

Te odredbe so imele deloma namen preprečiti izbruh fašistovskega ogorčenja, ki bi lahko zavze- lo nevarne dimenzije.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:
1000 Din. — \$18.80 2000 Din. — \$37.40 5000 Din. — \$93.00
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
200 lir \$ 9.10 500 lir \$21.75
300 lir \$13.35 1000 lir \$42.50
Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.
Za pošiljate, ki presegajo PITTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben popust.
Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natatne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslan denar v roke.
POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—
Denar nam je poslali najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
62 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 4687

GOSPODAR PLAVŽEV.

Francoski spisal Georges Ohnet.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

10

(Nadaljevanje.)

Filip je junako planil v ta prepad ter skušal zbrati raztresene razvaline. Delal je neumorno in tekom šestih let je posvečal svoje dneve ter velik del noči temu pogumno vprizorjenemu reševalnemu delu. Kar je našel gotovega denarja, je porabil za nadaljno obratovanje različnih podjetij in ko jih je spravil do gotovega proviziranja, jih je večinoma prodal ter obdržal le one, ki so obetala za bodočnost veliko vrednost.

Po sedmih letih je bila dedščina očeta likvidirana in on sam je bil lastnik livarne Nivernais in plavža v Pont-Avesnes. Danes je bil popolnoma gospodar svojih podjetij, katera je lahko izdatno razširil. Ker ga je provinca oboževala, mu je bilo le treba predstaviti se volilem, da postane poslanec.

Kdo ve! Tako mesto bi se pač laskalo nečimurnosti ženske. Razvenčega pa je industrija velika sila našega, po zlatu hrepenečega stoletja. Polagoma se je zopet nasešlo upanje v njegovem sreč. Nadaljeval je svojo pot ter prišel kmalu na nadaljno trato.

Na desni strani se je stizala dolina s svojimi njivami in travniki, na levi pa so se dvigale prve skalne pečine, ki so služile griču kot temelj. V teh pečinah o se nahajali vhodi v rove. Majhna ravska železnica je vodila k vodom v rove ter vozila tam pridobljeno rudo naravnost v napravo. — Filip, ki se je ob tem pogledu naenkrat predramil iz svojih sanj, je sklenil iti v rov ter se obrnil v določeno smer. Čim bližje je prišel, tem bolj se mu je zdelo, da čuje krike in klice na pomoč. Neobičajno razburjenje je vladalo pred vhodi v rove.

Gospodar plavžev je pospešil svoje korake in v par minutah je bil na licu mesta, da izve vzrok tega vznemirjenja.

Na železniškem tiru se je pripetil vsled vlažnosti posip. Vozovi so se preobrnil in ob vnožju nasipa je zakopala masa peska in tramov voditelja vlaka, nekakega petnajstletnega dečka. Par dimarjev v družbi številnih delavk je predstajalo vznemirjeno skupino, na kjo sredi je neka ženska obupno vila svoji roki.

Filip je potisnil par ljudi na stran ter hitro stopil v krog.

— Kaj se je zgodilo? — je vprašal vznemirjen. Ob pogledu na gospoda Derblaya je podvojila jokajoča ženska svoje krike in ihtenje.

— Ah, gospod Derblay, — je tožila, — moj ubogi deček, moj mali Jacques, ki je tričetrt ure tam spodaj.

— In kaj ste storili, da ga oprostite — je rekel Derblay, ki se je obrnil proti moškim.

— Odstranili smo toliko peska kot le mogoče, — je rekel eden teh delavcev ter pokazal na globoko luknjo, — a tramovja si ne upa nikdo dotakniti, kajti ena sama nespretna krenja bi spravila vse navzdol in deček bi bil na mestu zdrobljen.

— Še pred desetimi minutami je govoril z nami, — je vzkliznila obupana mati, — a sedaj ga več ne čujemo. O, gotovo se je zadušil! Moj ubogi, dragi Jacques, saj vendar ne bodo dopustili, da tako žalostno pogine!

Nesrečnica je omahnila na tla.

Gospod Derblay je vrgel enemu delavcu svojo puško, legel na trebuh, da prisluškuje kakemu znamenju življenja.

V peščenem grobu, v katerem se je nahajal deček, pa je vladala smrtina tišina.

— Jacques! — je vzkliznil Derblay in njegov glas je turobno odmeval. — Jacques, ali ne čuješ?

Odgovorilo mu je stokanje in po kratkem odmoru je slišal besede, izgovorjene s labotnim glasom:

— Ah, gospod Derblay, vi ste! Moj Bog! Če ste vi, potem sem rešen.

To naivno zaupanje je ganilo Filipa skoro do solza in sklenil je vprizoriti navidez nemožnosti, da udejstvi upanje dečka.

— Ali se lahko gibaš? — je vprašal.

— Ne, — je odvrnil mladič stokaje. — Tudi mislim, da imam zlomljeno nogo.

Ta odgovor, sredi smrtne tišine, je pretresel vse navzoče.

— Ne boj se, dečko, takoj te bomo potegnili ven, — je odvrnil Filip, ki se je vrnal.

— Naprej! Vzemite kole in dvignite ta tram, — je vzkliznil ter pokazal na tram, nahajajoč se med razvalinami.

— Ni mogoče, gospod, — je rekel neki predelavec. — Vse bi se porušilo. Mogoče je le eno sredstvo. Trije ali štirje močni moške se morajo spustiti drug za drugim v jamo ter skušati, da razbre-mene dečka, ki se ne more več ganiti. Tekom tega časa pa lahko držimo celo stvar s koli, a tudi to je nevarno in vrjetno, da ostanemo vsi spodaj.

— Naj bo. Treba je iti navzdol, — je rekel gospod Derblay odločno, ko je motril svoje delavce. Ker pa so stali vsi nepremično in molče, mu je stopila v obraz rdečica ozlovoljenosti.

— Če bi ležal eden vas tam doli, kaj bi si mislil o svojih tovarših, če bi ga pustili poginiti brez pomoči? Dobro, če si nikdo ne upa, pojdem jaz sam.

Filip je izginil v jamo.

Vzkliz obdobjanja in hvalečnosti se je dvignil med navzočimi in kot da je ta vzgled zadostoval da vrne ljudem pogum, so sledili trije nadaljni gospodarji, dočim so ostali združili vse sile, da drže tramovje na mestu.

Zopet je postalo vse tiho. Čuti je bilo le ihtenje preplašene matere ter težko dihanje reševalcev. Poteklo je par minut, dolgih kot stoletja, tekom katerih je bilo v nevarnosti pet človeških življenj. Nato pa je bilo čuti vzklize veselja. Štirje moške so prišli iz odprtine, zadnji med njimi gospod Derblay, ki je nosil v rokah onesveščenega dečka.

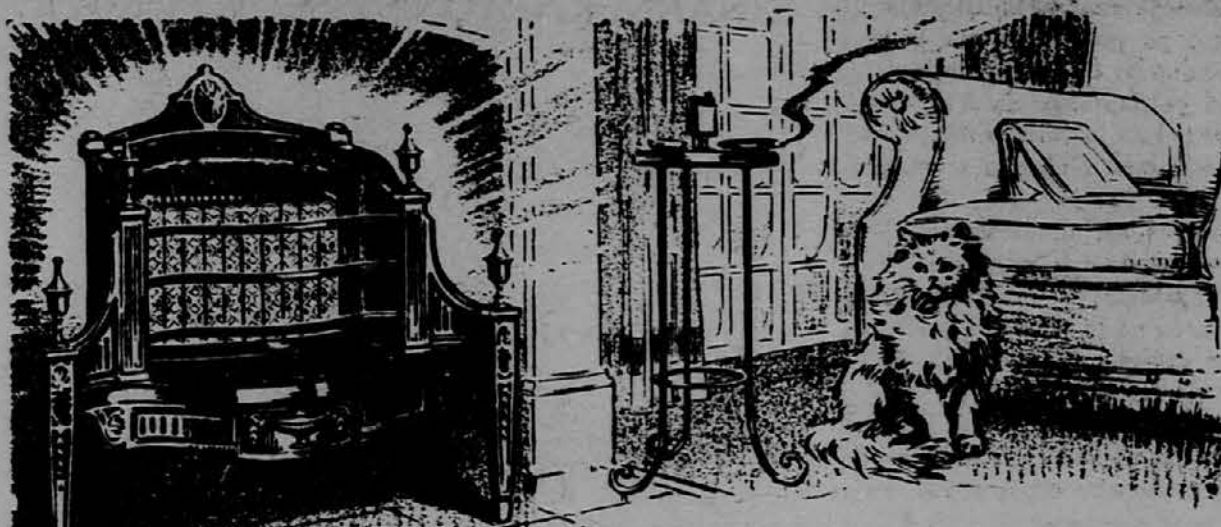
Trenutek pozneje pa je padlo tramovje, katero so zadrževali delavci, z velikim truščem v globino.

Globoko ginjena množica je molče in spoštljivo obdajala rešitelja ter rešenega, dočim ni vedela od veselja napol ponorela mati, ali naj najprvo objame sina ali se zahvali gospodu Derblayu.

— No, odnesite dečka domov, — je vzkliznil Filip veselo, — ter pokličite zdravnika. Nato pa je spravil Filip svojo obleko v red, vzpl puško ter se napolnil proti Pont-Avesnes.

Novici o veliki nesreči je kmalu sledilo poročilo o srečni rešitvi in ko je dospel Filip do gradu, je zapazil svojo sestro, ki mu je prihajala nasproti, v družbi gospoda Bachelina. Ob pogledu na svojega brata je Suzana pospešila svoje korake.

Gospodična Derblay je bila stara sedemnajst let. Njen sveži, veseli obraz je imel čudnim izraz plemenitosti in odkritosti. Njene rjave oči so se še bolj smehljale kot njeni ustnici. Ni bila redno lepotica, a njeno naivno bistvo ji je dajalo neodoljiv čar. V svoji ne-

VELIKA krasota in uspešnost sta pripomogli k slovesu RADIANT GAS HEATERS

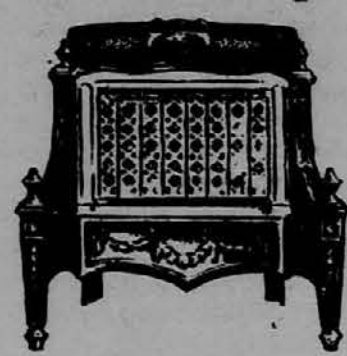
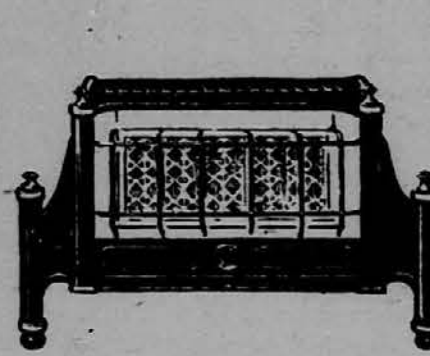
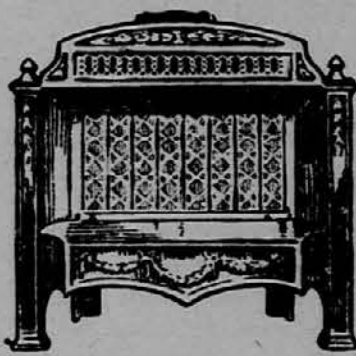
Naša cena je \$8.45 in več

Prodajajo se tudi na lahka odplačila.

Naša izbira Radiant Gas Heaterjev je izvanredno velika. Imamo jih za male sobe ter tudi za velike sprejemnice in knjižnice.

Načrti in izdelava zaščajo vsakemu posameznemu okusu. Bronca ali čisti črni emajl z medenimi ali nikel-nastimi okraski.

Consolidated Gas Company of New York
Geo. B. Cortelyou, predsednik.

stričnosti je pričela teči in vsa brez sapa mu je hotela pasti krog vratu, ko jo je Filip nežno zadržal.

— Ne dotaknil se me, — je vzkliznil. — Moja obeka je vsa zamazana in ti bi si lahko pokvarila svojo obleko.

(Dalje prihodnjic.)

Značilen dogodek pred štirimi leti.

(Poročilo madžarskega častnika, ki je spremljal bivšega avstrijskega cesarja Karla na pustolovskem poletu iz Švice na Madžarsko.)

(Nadaljevanje.)

Toda naj ne prehitim stvari, kakor so se odigrale.

Na prvem poskusnem poletu sem se seznanil s pilotom Zimmermannom ter njegovo junkersko limuzino.

Čeprav sem se prej na skrivnem že bavil z mislijo, da bi se dalo leteti celo z manjšim letalom omenjene letalske šole, sem bil sedaj popolnoma prepričan, da je treba na pot samo z junkersko limuzino. Bil sem odločen storiti vse, da pridem do takega letala.

Letala družbe "Ad Astra" pa niso bila na prodaj. Poleg tega so mi tudi dejali v ravnateljstvu, da je za morebitni nakup potrebno dovoljenje švicarskega državnega sveta za zračno plovbo. Ni mi torej preostalo nič drugega, kakor posločiti svoj odgovor naslednji dan.

Odločil sem se, da najprej otipam Zimmermanna, za kar pa sem moral imeti tozadevni pristaneč cesarja. To sem hotel oskrbeti naslednji dan potom našega posredovalca. Vsekakor sem moral govoriti s Zimmermannom ne kje na nevtralnih tleh. Letališča sem se ogibal, da ne bi po nepotrebnem vzbujal pozornosti. Tudi se mi je zdelo opasno, napeljati tamkaj pogovor na te stvari. Zato sem povabil Zimmermanna naslednji dan na skupno večerjo.

Pravijo, da se človek nikjer ne razgovarja tako lahko kot pri dobrem dineju. Meni pa ni bilo baš posebno lahko govoriti z g. Zimmermannom o naših načrtih, dasi je bila večera pri Hugeninu prav dobra. Šele pozneje, okoli polnoči, sem se lotil tega predmeta v neki mali točilnici.

Razložila sva s tovaršem g. Zimmermannu svoje načrte brez ovinkov. Zamolčala nisva, da sva madžarska oficirja in sva imeno-

va la najini pravi nameni. Odkritostnost je bila namreč sedaj glavna stvar. Potem sva mu povedala, da je načrt brez njegove pomoči neizvedljiv, ker je nemo-goe kupiti letalo in prav tako nemo-goe dobiti dovoljenje za polet. Prosila sva ga torej naj nama pomaga in naj stavi svoje zahteve.

Zimmermann je bil nekoliko osupel. Dejal je odkritosrečno: "Tako je sem mislil, da gre tu za kaj nenavadnega, toda nisem pričakoval, da gre za to pustolovčino in si tudi nisem mislil, da bo sta tako hitro prišla na dan s pravo barvo."

Svoje pomoči nama ni zagotovil brez zadržkov, toda ni je niti odrekel, pač pa je obljubil, da bo o vsem molčal. Dejal je, da nama sporoči svoj odgovor naslednji dan.

Uspeh je bil torej priličen. Vsekakor je bil to uspeh in storjen je bil prvi korak, ki ga je bilo mogoče povzeti v tej stvari. Zimmermann se je še istega dne ponoči odpeljal v Durbendorf, kjer je slanoval. Za njim sva poslala detektiva, kajti končno nisva vedela kaj vse se lahko izčim iz tega, a vsak slučaj sva pripravila najine kovčke ter sva najela avtomobil, kateri bi naju odpeljal na mejo, če bi nama postala tla prevozna.

Zimmermann nama je naslednji dan javil svoj pristaneč. Odslej nam je pomagal kovati načrte ter je postal najin zvest zaveznik. Njegovemu poznavanju razmer se imava zahvaliti, da sva lahko izpeljala načrt po določenem programu.

Zimmermann je bil krasen deček. Kot nama je pozneje priznal, se je že takoj zvečer odločil, da nama bo pomagal, prevdariti pa je še moral, če ne bo to morebiti nasprotovale koristim njegovih tverdk in če postopa z ozirom na nje korektno ako podvzame polet brez njihove privolitve. Bil je na madžarska oficirja in sva imeno-

ske družbe Dessau ter je bil k družbi "Ad Astra" samo komandiran. Radi tega je bilo njegovo stališče dvakrat težko. V prvi vrsti je moral ščititi interes njegove matice, kajti junkerska letala je imela družba "Ad Astra" samo izposojena. Bila niso niti plačana. Palični rok pa je potekel že koncem oktobra in to je Zimmermannovo stališče nekoliko olajšalo. Zimmermannove zahteve so bile preproste. Pogajal se ni za nobene posebne ugodnosti, zahteval ni nobene odškodnine zase, nasprotno, to si je celo energično prepovedal. Hotel pa je brez-pogojno garancijo za firmo. Morali smo deponirati dogovorjeno kupno vsoto za letalo firme Junkers na nemškem ozemlju. Proti temu ni bilo ugovora.

Plemeniti način Zimmermannovega mišljenja nama je bil porok, da nama bo mož zvesto ob strani. Delali smo dslej v treh in na Zimmermannov predlog smo se sporazumeli, da najamemo letalo za daljši polet. Pri tem sem se izgovoril, da mi je to potrebno radi tega, da se natančno seznanim z letalom. Pripomnil sem tudi, da zahtevam za pilota Zimmermanna, ki bo demonstriral, kako treba ravnati z zrakoplovom. Sklenili smo, da vzamemo na ta polet kralja Karla ter se spustimo na madžarskih tleh.

Ravnatelj Oswald Farkas je torej vnovič obiskal družbo "Ad Astra". Podpisali smo pogodbo, za polet pa smo določili dan 20. oktobra. Gospodje pri "Ad Astra" so smatrali, da je čisto v redu, če hočemo letalo preizkusiti s popolnim tovorom, radi česar sem povabil s seboj tri ameriške pilotje. Američanom sem se poslužil zategadelj, ker so v Švici na posebno dobrem glasu.

Od tu naprej je šlo vse po načrtu. In kakor se čudno sliji — vse se je precej dobro ujemalo. Vreme je bilo konstantno. Opazoval sem ga pet dni zaporedoma. Zjutraj je bila gosta megla, ki se je pričela jasniiti okoli desetih, okrog poldneva pa se je napravilo krasno vreme. Baš radi vremena smo se sporazumeli, da odrinemo počasi ob dvanajstih. Na ta način smo se lahko porabili celo dopoldne za priprave in smo s sigurnostjo računali, da homo celo v primeru, da nam bo veter nagajal, še pred šestu uro zvečer v Dencsi. Letalo je imelo brzino 150 km na uro in naša zračna pot je bila približno 700 km dolga.

Kretanje parnikov - Shipping News

10. novembra: George Washington, Cherbourg, Bremen; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.

11. novembra: Aquitania, Cherbourg.

12. novembra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.

14. novembra: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; La Savole, Havre; Andania, Hamburg.

17. novembra: Bremen, Bremen.

18. novembra: Berengaria, Cherbourg.

19. novembra: Zealand, Antwerp; Westphalia, Hamburg.

21. novembra: Olympic, Cherbourg; Republic, Bremen.

24. novembra: Pres. Wilson, Trst; Eerlin, Bremen.

25. novembra: Mauritania, Cherbourg; Rochambeau, Havre.

26. novembra: Albert Ballin, Hamburg.

28. novembra: Homeric, Cherbourg; Suffren, Havre; America, Bremen.

1. decembra: Muenchen, Cherbourg, Bremen.

2. decembra: Aquitania, Cherbourg; De Grasse, Havre; Arabic, Hamburg.

3. decembra: Thuringia, Hamburg.

5. decembra: Leviathan, Cherbourg; Paris, Havre; Majestic, Cherbourg; Martha Washington, Trst.

9. decembra: Berengaria, Cherbourg.

10. decembra: Luetzow, Bremen.

12. decembra: Homeric, Cherbourg; La Savole, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.

13. decembra: Columbus, Cherbourg, Bremen.

16. decembra: Mauritania, Cherbourg.

17. decembra: Mount Clay, Hamburg.

19. decembra: Andania, Hamburg.

22. decembra: Rochambeau, Havre.

26. decembra: Paris, Havre; Cleveland, Hamburg; Pres. Roosevelt, Bremen.

28. decembra: Majestic, Cherbourg.

29. decembra: Berlin, Cherbourg, Bremen.

31. decembra: Westphalia, Hamburg.

5

Vzrokov, Zakaj bi se Udeležili Jugoslovanskega Božičnega Izleta Cunard Grte.

1. Hitre zvezne med New Yorkom in Jugoslavijo preko Cherbourga.
2. Veliki moderni parniki, udobne kabine tretjega razreda, javni prostori in pokriti izprehajalni krovi.
3. Vsaka pomoč od strani našega izvežbanega uradnika na vsem potovanju med New Yorkom in Ljubljano.
4. Ujuzna postrežba in domača hrana po starokrajskem načinu.
5. Prilijaga čekirana skozi do cilja potovanja.

Potujte na AQUITANIA, ki odpluje iz New Yorka 2. DECEMBRA, v spremstvu Mr. Alfreda Markusa, člana našega newyorškega staba, ali na BERENGARIA 9. DECEMBRA v spremstvu Mr. J. Webersa, člana našega newyorškega staba. Vsi potniki so nastanjeni v udobnih sobah z 2-4 posteljami, posebnimi prostori za družine. Za podrobnosti glede vladnih dovoljenj za vrnitev, cen, vozništvov itd., vprašajte svojega lokalnega agenta ali pa pišite nam v svojem materinem jeziku. Kupite Karto za Tja in Nazaj Ter štedite Denar.

CUNARD LINE
25 Broadway, New York, N. Y.

Voznja tja in nazaj po znižanih cenah.

Naši parniki na tri vjake
RESOLUTE, RELIANCE
ALBERT BALLIN
DEUTSCHLAND

in znani enokabinski parniki
CLEVELAND, WESTPHALIA
MOUNT CLAY, THURINGIA

\$198.—
Iz NEW YORKA do LJUBLJANE in NAZAJ
(Vojni davek posebej)

TEDENSKA ODPLUTJA
Za povratna dovoljenja in druge informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na
United American Lines
(Maritime Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

ŽELIM KUPITI HARMONIKO
nemško, 3-vrstno, 3-krat oglašeno
Rubasovo ali Čehvarjevo. Mike
L., P. O. Box 112, Durant City,
Penna.
(2x 7.9)

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in brtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste jih postrežbo nadovoljni la oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Prav vsakdo—

kdor kaj teče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da ima čudovit uspeh —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda"

ADVERTISE in GLAS NARODA

Dospela je VELIKA Blaznikova PRATIKA

za leto 1926.
Cena 25¢ komad.

V pratiki je poleg koledarja in raznih zanimivih navedb tudi zgodovina 200-letnega obstanda. Prva pratika je namreč izšla l. 1726.

Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na tancno poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh.

Pojasnili, ki vam jih samonavedati valed naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi poročamo vedno le prvostarne podatke, ki imajo kabine tudi v 1. razredu.

Glasom nove naselniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samorejo tudi nadzavljani dobiti dovoljenje ostanj v domovinu eno leto in ako potrebno tudi deli tosedajna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, te se pošlje prosluici v stari kraj gla som nanovejšje odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCH IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojen iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Is Jugosla vije bo pripuščenih v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 napre vsako leto po 671 priseljencov.

Ameriški državljani pa samorejo dobiti nam bene in otroke do 18. le ta bres, da bi bili šteti v kvoto. T rojene osebe se tudi ne štejejo kvoto. Starši in otroci od 18. 21. leta ameriških državljanov p imajo prednost v kvoti. Pilita o pojasnila.

Prodajamo vome liste na vsi po go; tudi preko Trsta samorejo Je gozlovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.